

Forslag

til

Lov om bygningsfredning.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 24. maj 1966.*)

§ 1. Bygninger eller bygningsdele, hvis bevaring på grund af deres særlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi er af væsentlig betydning, kan fredes. Som regel fredes kun sådanne bygninger eller bygningsdele, der er over 100 år gamle.

Stk. 2. Under samme betingelser kan andre arkitektoniske arbejder, monumenter og fæstningsværker fredes.

Stk. 3. Kirkebygninger, der omfattes af lovgivningen om folkekirken, kan ikke fredes efter denne lov.

Stk. 4. Hvad i det følgende bestemmes om bygninger, gælder også bygningsdele og de i stk. 2 nævnte arkitektoniske arbejder m. v.

§ 2. Bygninger, hvis arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi er særlig stor, fredes i klasse A. Andre bygninger kan fredes i klasse B.

§ 3. Afgørelse af, om en bygning skal fredes, og om den i bekræftende fald skal henføres til klasse A eller B, træffes af ministeren for kulturelle anliggender efter indstilling af det særlige bygningssyn. Afgørelse af, om en fredning skal ophæves, træffes af det særlige bygningssyn. Bygningssynets afgørelse kan indbringes for ministeren.

Stk. 2. Det særlige bygningssyn består af rigsantikvaren som formand samt 6 medlemmer beskikket af ministeren, heraf 1 arkitekt efter indstilling af akademirådet ved det kongelige akademi for de skønne kunster, 1 indstillet af Københavns kommune og Den danske Købstadforening i fællesskab og 1 af De samvirkende Sognerådsforeninger

og Bymæssige Kommuner i fællesskab. De 2 sidstnævnte medlemmer udpeges blandt ejere eller brugere af de fredede ejendomme. Af de øvrige medlemmer skal det ene opfylde de almindelige betingelser for udnævnelse til landsdommer. Beskikkelserne gælder for 4 år.

§ 4. Fredning efter denne lov skal re-spekteres af alle indehavere af rettigheder over den fredede ejendom, uanset hvornår rettigheden er stiftet. Fredningen tinglyses på ejendommen på bygningssynets begæring. Tinglysningsdommeren skal give bygningssynet meddelelse om ejerskifte.

Stk. 2. Ministeren fastsætter de nærmere forskrifter om meddelelse til ejeren og om kundgørelse af fredning af bygninger beliggende på umatrikuleret areal.

§ 5. Det særlige bygningssyn udarbejder hvert 5. år en fortegnelse over de bygninger, der er fredet efter denne lov, samt en beretning om bygningssynets virksomhed. Fortegnelsen og beretningen sendes til folkettinget.

§ 6. Alle bygningsarbejder vedrørende A-fredede bygninger og bygningsarbejder vedrørende B-fredede bygningers facader, herunder tagflader, mod gade, vej eller plads i bymæssige bebyggelser, kræver tilladelse fra bygningssynet, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse. Det samme gælder udvendig skiltning.

Stk. 2. Når en ejer, som ønsker at udføre arbejder som nævnt i stk. 1, i 2 eksemplarer har indsendt forslag med tegninger og be-

Min. f. kult. anl. j. nr. 4. kt. 1400-1-65.

*) Se FT: 3431, 3558, 5279, 5465; A. 1293; B. 857. Lov nr. 195 af 8. juni 1966.

skrivelse, skal bygningssynet snarest meddele ham sin stillingtagen. Meddelelsen skal, hvis forslaget ikke kan tiltrædes uændret, indeholde oplysninger, om arbejderne helt eller delvis kan udføres efter en ændret plan. Medfører denne plan øgede udgifter til arbejdet, skal den fremkomne udgiftsforøgelse, hvis bygningen ikke er stats-ejendom, af bygningssynet godtgøres ejeren i det omfang, hvori merudgiften ikke modsvares af bygningernes herved øgede brugsværdi.

Stk. 3. Om bygningsarbejder, der går ud over almindelig vedligeholdelse, vedrørende en B-fredet bygning i øvrigt skal der gives bygningssynet meddelelse mindst 2 måneder inden arbejdets påtænkte påbegyndelse. Meddelelsen skal være ledsaget af beskrivelse og tegninger i 2 eksemplarer. Finder bygningssynet, at arbejdet vil forringe bygningens arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi, skal det inden 2 måneder give ejeren meddelelse herom ledsaget af eventuelle ændringsforslag. Vil ejeren ikke efterkomme et rettidigt meddelt svar, skal han give bygningssynet meddelelse herom mindst 1 uge inden arbejdets påbegyndelse.

§ 7. Såfremt bygningsændringer af den i § 6, stk. 1, nævnte karakter er udført uden bygningssynets tilladelse, kan bygningssynet pålægge ejeren at føre bygningen tilbage til den hidtidige tilstand inden for en rimelig frist. Efterkommes pålægget ikke, kan bygningssynet lade arbejdet udføre på ejerens bekostning.

§ 8. Såfremt en A-fredet bygning eller en B-fredet bygnings facader vanrøgttes, kan bygningssynet med ministerens samtykke pålægge ejeren eller brugeren at foretage den fornødne istandsættelse inden for en rimelig frist.

Stk. 2. Er det påbudte arbejde ikke udført inden fristens udløb, kan bygningssynet lade det foretage på ejerens eller brugerens bekostning.

§ 9. Enhver ved brand eller anden ulykke forårsaget skade på en fredet bygning skal af ejeren eller brugeren straks meddeles bygningssynet, der snarest lader skaden syne. Istandsættes bygningen, gælder reglerne i § 6.

§ 10. Ønsker ejeren af en fredet bygning at nedrive denne, skal han give bygningssynet meddelelse herom. Kan dette godkende nedrivningen, skal det snarest underrette ministeren og ejeren herom. Når nedrivning har fundet sted, foranlediger bygningssynet, at fredningsbestemmelsen aflyses.

Stk. 2. Gives tilladelsen ikke, skal bygningssynet indstille til ministeren, at bygningen samt hele eller en del af det til ejendommen hørende grundareal erhverves for det offentlige eventuelt ved ekspropriation. Hvis ministeren tager indstillingen til følge, foretager han de fornødne skridt til ejendommens erhvervelse. Ejendommen kan efter tinglysning af en særlig bevaringsservitut videresælges til tredjemand.

Stk. 3. Ejeren må ikke begynde nedrivning af en fredet bygning, før han har fået meddelelse om, at bygningen kan nedrives, eller at det offentlige ikke ønsker at erhverve ejendommen.

§ 11. Kommunalbestyrelser og politimestre, der bliver bekendt med forhold, som efter de foregående paragraffer har interesse for bygningssynet, skal straks give synet meddelelse herom.

§ 12. Når ejeren af en fredet bygning er villig til at lade en særlig bevaringsservitut tinglyse på ejendommen, kan der ydes tilskud til en sagkyndig istandsættelse. Tilskuddet afholdes enten af bygningssynets egne midler eller af Statens bygningsfredningsfond, jfr. § 16. Sådant tilskud kan tillige ydes i tilfælde, hvor en bevaringsservitut er lyst på en ejendom i henhold til § 10, stk. 2.

§ 13. Dokumenter, der udfærdiges i forbindelse med administrationen af denne lov, er fritaget for stempel- og tinglysningsafgifter.

§ 14. Det særlige bygningssyn har ret til uden udgift for ejer eller bruger at foretage de undersøgelser og besigtigelser, der er nødvendige som følge af lovens bestemmelser.

§ 15. Udgifterne ved det særlige bygningssyns virksomhed afholdes af statskassen.

§ 16. Under ministeren for kulturelle anliggender oprettes en „Statens bygningsfredningsfond“. Fondens midler tilvejebringes gennem årlige statstilskud, første gang i finansåret 1966-67, på 400.000 kr., der står til fondens rådighed, således at besparede beløb overføres til følgende finansår.

Stk. 2. Fonden har til opgave at løse særlige frednings- og bevaringsopgaver, hvortil udgifterne ikke kan afholdes af de midler, der stilles til det særlige bygningssyns rådighed på de årlige finanslove. Fonden kan i forbindelse hermed forvalte faste ejendomme og begrænsede rettigheder i sådanne samt kontante beløb, som den måtte erhverve ved gave eller på anden måde.

Stk. 3. Forslag til revision af det i stk. 1 nævnte årlige beløb forelægges folketinget senest i folketingsåret 1969-70.

§ 17. Fonden administreres af en af ministeren for kulturelle anliggender beskikket bestyrelse, bestående af samtlige medlemmer af det særlige bygningssyn samt 1 repræsentant for finansministeriet, 1 repræsentant for boligministeriet og 1 repræsentant for statens ligningsdirektorat. Formanden for det særlige bygningssyn er til lige formand for Statens bygningsfredningsfond.

Stk. 2. Beretning om fondens virksomhed samt årsregnskabet sendes hvert år til folketinget.

§ 18. Med bøde straffes den, der

- påbegynder et bygningsarbejde eller en nedrivning eller opsætter skilte uden at indhente tilladelse hertil eller give meddelelse herom som foreskrevet i loven, jfr. §§ 6 og 10,
- undlader at efterkomme et påbud i medfør af §§ 7 og 8,
- undlader at give bygningssynet meddelelse om skader som foreskrevet i § 9,
- overtræder vilkårene i en tinglyst bevaringsservitut, jfr. §§ 10 og 12.

Stk. 2. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges virksomheden som sådan bødeansvar.

§ 19. Ministeren fastsætter de nærmere forskrifter for det særlige bygningssyns og Statens bygningsfredningsfonds virksomhed.

§ 20. Loven træder i kraft den 1. juli 1966.

Stk. 2. Lov nr. 137 af 12. marts 1918 om bygningsfredning ophæves.

Stk. 3. For de i henhold til nævnte lov gennemførte fredninger gælder reglerne i nærværende lov.

§ 21. Denne lov gælder ikke for Færøerne.

Stk. 2. Loven kan ved kgl. anordning sættes i kraft i Grønland med de afvigelser, som landsdelens særlige forhold tilsiger.

Thestrup.

/ Boye Hansen.